

مصوب جلسه ۳۳۹ شورای عالی برنامه ریزی

اردیبهشت ماه ۱۳۷۶

بسم الله الرحمن الرحيم

آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته مصوب نهایی جلسه ۳۹۹ مورخ
۱۳۷۶/۲/۱۴

آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی پیشنهادی کمیسیون تدوین آیین نامه ها که در جلسات ۳۱۶ الی ۳۳۹ شورای عالی برنامه ریزی مورد بررسی و تصویب قرار گرفته بود در سیصد و سی و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۶/۲/۱۴ در ۱۲ فصل، ۶۶ ماده و ۴۸ تبصره به تصویب نهایی رسید.

این آیین نامه برای آن دسته از دانشجویانی که از سال تحصیلی ۷۷-۱۳۷۶ و بعد وارد دانشگاهها و موسسات آموزش عالی می شوند لازم الاجرا است و از این تاریخ به بعد کلیه آیین نامه ها و بخشنامه های مغایر با آن برای این دسته از دانشجویان لغو می شود.

رای صادره سیصدوسی و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۶/۲/۱۴ در مورد آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی صحیح است، به دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و همه واحدهای مجری، برای اجرا ابلاغ می شود.

دکتر محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش

عالی و رئیس شورای عالی برنامه ریزی

رونوشت : معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت : معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

خواهشمند است به دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و واحدهای مجری ابلاغ نمائید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

■ آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته

و کارشناسی پیوسته

مقدمه:

بیش از ۶ سال از اجرای آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی مصوب اسفند ماه ۱۳۶۹ شورای عالی برنامه ریزی (نشریه ۱۰۱) می گذرد و این مدت، فرصت کافی بود که نقاط ضعف و قوت آن بررسی و مورد توجه قرار گیرد.

بر این اساس کمیسیون تدوین آیین نامه ها ماموریت یافت، تا با استفاده از نظرات دانشگاهها و کارشناسان مسایل آموزشی خصوصاً معاونین آموزشی دانشگاهها، آیین نامه مزبور را بررسی نموده برخی از موارد را اصلاح و تجدید نظر و اشکالات آنرا برطرف نماید. این کار صورت گرفت و آیین نامه جدید تدوین و جهت تصویب نهایی به شورای عالی برنامه ریزی پیشنهاد شد و شورای عالی برنامه ریزی نیز طی جلسات ۳۱۶ الی ۳۳۹ خود آنرا بررسی و اصلاح و سپس در جلسه ۳۳۹ به تصویب نهایی رسانید که بصورت متن پیوست جهت اجرا ابلاغ می شود.

این آیین نامه، مجموعه ضوابط و مقررات آموزشی مصوب حاکم بر آموزش عالی در مقاطع کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته است که با هدف ایجاد هماهنگی در فعالیتهای آموزشی دانشگاهها و به منظور ارتقای کیفیت آموزشی تدوین یافته است.

لکن آنچه در نیل به این اهداف اهمیت بسیار دارد، نحوه اجرا و بکار بستن دقیق ضوابطی است که در آیین نامه، پیش بینی شده است. و این مقصود فقط به هماهنگی مسئولان اجرایی و دانشگاهها و همکاری استادان و دانشجویان متعهد حاصل خواهد شد.

با امید تحقق این همکاری و هماهنگی و توجیه و تبیین این موضوع، تذکر چند نکته ضروری به نظر می رسد.

۱- در این آیین نامه، تنها به ذکر اصول اکتفا شده است. آنجا که ساکت است تصمیم گیری بر عهده شورای آموزشی دانشگاه مربوط است لکن تغییر اصول و یا تفسیری مغایر با اصول آیین نامه، مجاز نیست و اگر ابهامی در عبارات مشاهده شود رفع آن بر عهده کمیسیون تدوین آیین نامه های شورای عالی برنامه ریزی است.

۲- مسئولیت اجرای این آیین نامه بر عهده دانشگاهها و موسسات آموزش عالی اعم از دانشگاهها، مجتمع های دانشگاهی، مراکز آموزش عالی، دانشکده ها و دیگر انواع واحدهای آموزش عالی وابسته و تابعه وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

۳- مسئولان اجرایی، اساتید راهنما، مدرسان و دانشجویان، ملزم به رعایت و اجرای این آیین نامه هستند. هر عملی که خلاف این آیین نامه در جایی صورت گیرد از درجه اعتبار ساقط است و آن عمل به هیچ وجه در جای دیگر قابل استناد نخواهد بود.

۴- لازم است دانشگاهها، دانشجویان را از آغاز تحصیل با مواد این آیین نامه آشنا سازند و به هنگام نامنویسی در نخستین نیمسال تحصیلی و ابتدای هر سال تحصیلی، اهم مواد آن را در اختیار دانشجویان قرار دهند.

۵- دانشگاهها موظفند با تعیین استاد راهنما، دانشجویان را در انتخاب واحدهای درسی و آشنایی کامل به اصول این آیین نامه یاری دهند و ترتیبی برقرار سازند که انتخاب درس دانشجویان با مشورت و تایید استاد راهنما صورت گیرد و استادان راهنما موظف باشند هر نکته ای را که در بهبود وضع تحصیلی و کشف ذوق علمی دانشجویان موثر است به آنان یادآوری نمایند.

۶- استادان و دانشگاهها باید نهایت دقت و توجه را در تصحیح اوراق امتحانی دانشجویان مبذول دارند و در مهلت مقرر در آیین نامه، نمرات نهایی امتحانات دانشجویان را به آموزش تحویل نمایند. چه بی توجهی به این مهم، بخش قابل توجهی از آیین نامه آموزشی را معطل گذاشته احتمالاً موجب تضییع حقوق دانشجویان خواهد شد.

۷- چنانچه استادان محترم و مسئولان آموزشی آگاهند در برنامه های آموزشی مصوب شورای عالی برنامه ریزی، ریز مواد و محتوای بسیاری از دروس پایه و بعضی از دروس اصلی برای چندین رشته یا گرایش تحصیلی هم خانواده از یک یا چند گروه آموزشی مشترک است. مثل محتوای ریاضی ۱ و ۲ که برای تمام رشته های فنی و مهندسی، ریاضی، فیزیک، کامپیوتر و آمار یکسان است، لازم است مسئولان آموزشی دانشگاهها با مشورت بخش کامپیوتر به این دروس مشترک کد واحد اختصاص دهند و دانشجویان را به طور مساوی در کلاسها تقسیم نمایند تا از امکانات آموزشی به نحو بهتر، بیشتر و به طور بهینه استفاده شود.

۸- کلیه دانشگاهها و ملزم به اجرای دقیق و کامل برنامه های آموزشی مصوب شورای عالی برنامه ریزی می باشند و هیچ تغییری در عنوانها، تعداد و محتوای دروس و تغییر در دروس پیشتاز مجاز نیست. چنانچه استادان و گروههای آموزشی در این گونه موارد نظری داشته باشند، می توانند نظر خود را در این زمینه به شورای عالی برنامه ریزی پیشنهاد نمایند.

۹- در حالیکه نیاز کشور به نیروی انسانی متخصص و آزموده بسیار زیاد ولی امکانات آموزش عالی در کشور محدود است، بر عهده دانشگاهها است که از امکانات آموزشی حداکثر استفاده را به عمل آورند تا بیاری خداوند متعال در آینده شاهد شکوفایی فرهنگ و رشد کیفی آموزش عالی در سطح کشور اسلامی خود باشیم.

در پایان وزارت فرهنگ و آموزش عالی امیدوار است به تصویب و ابلاغ این آیین نامه بسیاری از مشکلات دانشگاهها از لحاظ مقررات آموزشی برطرف شود. با این امید نظرات مجریان، استادان و دست اندرکاران

آموزش عالی در خصوص نتایج حاصل از اجرای این آیین نامه، می تواند در جریان تجدید نظرهای بعدی، مورد استفاده و استناد قرار گیرد.

دکتر سید محمدرضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی

تعاریف

در این آیین نامه تعاریف زیر پذیرفته شده است.

۱- دانشگاه:

به همه دانشگاهها، موسسات آموزش عالی اهم از آموزشی و پژوهشی، روزانه و شبانه دولتی و غیر دولتی، دانشگاه گفته می شود.

۲- دانشکده:

دانشکده واحدی از یک دانشگاه است که در رده خاصی از یک علوم فعالیت دارد. مانند دانشکده علوم، دانشکده برق، دانشکده الهیات و نظایر آن.

۳- گروه آموزشی:

گروه آموزشی واحدی از یک دانشکده یا یک دانشگاه است، که در یک رشته خاص با چند رشته منجنس فعالیت دارد. مانند گروه ریاضی، گروه معارف اسلامی و نظایر آن.

۴- گروه برنامه ریزی:

منظور از برنامه ریزی یکی از گروههای نه گانه شورای عالی برنامه ریزی است که در وزارت فرهنگ و آموزش عالی استقرار دارند.

۵- گروه آموزشی:

منظور از گروه آزمایشی سازمان سنجش آموزش کشور در امتحانات سراسری دانشگاهها است، که داوطلبان را بر حسب رشته های انتخابی به گروههای خاص تقسیم می کند.

۶- دوره:

دوره به مدت زمان یا مجموعه فعالیت‌هایی گفته می‌شود که دانشجو وارد دانشگاه شده در یک رشته خاص تحصیل کرده و در آن رشته فارغ التحصیل می‌شود. مانند دوره کاردانی، دوره کارشناسی و ...

۷- اداره آموزش:

منظور از اداره آموزش یک واحد اداری در یک دانشکده یا دانشگاه است که همه امور آموزشی مربوط به دانشجویان از قبیل نام نویسی، انتخاب واحد، انجام امتحانات، جمع آوری نمرات و اعلام نتایج را بر عهده دارد.

۸- استاد:

هر فردی که مسئولیت تدریس و اداره کلاس را در یک درس چه بصورت نظری یا عملی و یا کارگاهی و کار آموزشی بر عهده دارد استاد نامیده می‌شود.

۹- رشته:

رشته یکی از شعب فرعی از گروه‌های علمی (علوم پزشکی، علوم انسانی، علوم پایه، فنی و مهندسی، کشاورزی، هنر، تربیت معلم و علمی-کاربردی) است که از لحاظ موضوع کاملاً مشخص و از دیگر موضوعات متمایز بوده و حداقل به یک کارآیی مشخص می‌انجامد. دروس مشترک در دو رشته متفاوت، نباید از ۳۰ درصد کل واحدها در هر دو رشته تجاوز کند.

۱۰- گرایش:

هر یک از شعب یک رشته که نظر بر یک تخصص باشد، گرایش نامیده می‌شود. اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدهای رشته کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها بیشتر باشد.

شرایط ورود

ماده ۱:

شرایط ورود در دوره های کاردانی، کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)، کارشناسی ارشد پیوسته و دوره های دکتری عمومی پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی، اعم از دوره های روزانه و شبانه به شرح زیر است:

۱-۱ : مجاز بودن به تحصیل از نظر قوانین و مقررات جاری کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی.

۲-۱ : داشتن گواهینامه پایان دوره متوسطه از داخل یا خارج کشور، مورد تایید وزارت آموزش و پرورش (با توجه به نظام جدید آموزش متوسطه) یا برابر آن برای آموزشهای حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) و یا داشتن گواهینامه دوره کاردانی برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته که حسب مورد به تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

۳-۱ : پذیرفته شدن در آزمون ورودی

۴-۱ سپردن تعهد خدمت بر اساس ضوابط و قانون آموزش رایگان یا پرداخت شهریه مطابق تعرفه و مقرراتی که از طریق ذی ربط صادر می شود.

نام نویسی

ماده ۲:

پذیرفته شدگان آزمون موظف اند در مهلت هایی که توسط دانشگاه اعلام می شود. برای نام نویسی و انتخاب واحد مراجعه نمایند. عدم مراجعه برای نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون. انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.

ماده ۳:

دانشجو موظف است در هر نیمسال، در زمانی که دانشگاه اعلام می کند، برای ادامه تحصیل و انتخاب واحد به اداره آموزش مراجعه کند. عدم مراجعه دانشجو برای نام نویسی بدون اطلاع و عذر موجه، در یک نیمسال بمنزله انصراف از تحصیل است. در صورت تاخیر و یا ر عذر موجه، حق انتخاب واحد و ادامه تحصیل را در نیمسال ندارد. ولی آن نیمسال جزو مدت مجاز تحصیل وی محسوب می شود.

تبصره:

دانشجو موظف است عذر موجه خود را در خودداری از نام نویسی، با دلایل مستند، بطور مکتوب در اولین ماه بعد از آغاز هر نیمسال تحصیلی، به اداره آموزش دانشگاه اطلاع دهد.

منع تحصیل همزمان

ماده ۴:

دانشجو در یک زمان حق نام نویسی و ادامه تحصیل در بیش از یک رشته و در هر رشته بیش از یک گرایش در یک یا چند دانشگاه را نخواهد داشت. در صورت تخلف، از ادامه تحصیل در یکی از رشته های انتخابی به تشخیص کمیسیون بررسی موارد خاص وزارت محروم و سوابق تحصیلی وی باطل اعلام می شود و دانشجو

در این حال موظف است کلیه هزینه های مربوط به رشته حذف شده را مطابق تعرفه های تعیین شده به دانشگاه ذی ربط بپردازد.

تبصره:

دانشجویان ممتاز(با استعدادهای درخشان) از شمول این ماده مستثنی هستند.

تعریف دانشجوی ممتاز، و ضوابط اجرایی این تبصره، توسط شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی تعیین و ابلاغ می شود.

شرایط ورود

ماده ۱:

شرایط ورود در دوره های کاردانی، کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)، کارشناسی ارشد پیوسته و دوره های دکتری عمومی پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی، اعم از دوره های روزانه و شبانه به شرح زیر است:

۱-۱ : مجاز بودن به تحصیل از نظر قوانین و مقررات جاری کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی.

۲-۱ : داشتن گواهینامه پایان دوره متوسطه از داخل یا خارج کشور، مورد تایید وزارت آموزش و پرورش (با توجه به نظام جدید آموزش متوسطه) یا برابر آن برای آموزشهای حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) و یا داشتن گواهینامه دوره کاردانی برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته که حسب مورد به تایید وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

۳-۱ : پذیرفته شدن در آزمون ورودی

۴-۱ سپردن تعهد خدمت بر اساس ضوابط و قانون آموزش رایگان یا پرداخت شهریه مطابق تعرفه و مقرراتی که از طریق ذی ربط صادر می شود.

نام نویسی

ماده ۲:

پذیرفته شدگان آزمون موظف اند در مهلت هایی که توسط دانشگاه اعلام می شود. برای نام نویسی و انتخاب واحد مراجعه نمایند. عدم مراجعه برای نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون. انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.

ماده ۳:

دانشجو موظف است در هر نیمسال، در زمانی که دانشگاه اعلام می کند، برای ادامه تحصیل و انتخاب واحد به اداره آموزش مراجعه کند. عدم مراجعه دانشجو برای نام نویسی بدون اطلاع و عذر موجه، در یک نیمسال بمنزله انصراف از تحصیل است. در صورت تاخیر و یا ر عذر موجه، حق انتخاب واحد و ادامه تحصیل را در نیمسال ندارد. ولی آن نیمسال جزو مدت مجاز تحصیل وی محسوب می شود.

تبصره:

دانشجو موظف است عذر موجه خود را در خودداری از نام نویسی، با دلایل مستند، بطور مکتوب در اولین ماه بعد از آغاز هر نیمسال تحصیلی، به اداره آموزش دانشگاه اطلاع دهد.

منع تحصیل همزمان

ماده ۴:

دانشجو در یک زمان حق نام نویسی و ادامه تحصیل در بیش از یک رشته و در هر رشته بیش از یک گرایش در یک یا چند دانشگاه را نخواهد داشت. در صورت تخلف، از ادامه تحصیل در یکی از رشته های انتخابی به تشخیص کمیسیون بررسی موارد خاص وزارت محروم و سوابق تحصیلی وی باطل اعلام می شود و دانشجو در این حال موظف است کلیه هزینه های مربوط به رشته حذف شده را مطابق تعرفه های تعیین شده به دانشگاه ذی ربط بپردازد.

تبصره:

دانشجویان ممتاز(با استعدادهای درخشان) از شمول این ماده مستثنی هستند.

تعریف دانشجوی ممتاز، و ضوابط اجرایی این تبصره، توسط شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی تعیین و ابلاغ می شود.

تعریف واحد

ماده ۵:

آموزش در تمام دانشگاههای کشور مبتنی بر نظام واحدی است.

در نظام واحدی، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می شود و قبولی یا عدم قبولی دانشجوی در یک درس، به همان درس محدود است.

هر واحد درس، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به صورت نظری ۱۷ ساعت، عملی (یا آزمایشگاهی) ۳۴ ساعت، کارگاهی (یا عملیات میدانی) ۵۱ ساعت، کارآموزی و کارورزی (یا کار در عرصه) ۶۸ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی (یا دوره تابستانی) و طبق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی تدریس می شود. در مورد رشته هایی که دارای پروژه هستند، مدت اجرای پروژه متناسب با واحد آن، توسط استاد مربوط تعیین می شود.

سال تحصیلی

ماده ۶:

هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و عنداللزوم یک دوره تابستانی است و هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۷ هفته و هر دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش است.

تبصره:

مدت امتحانات پایانی دوره تابستانی جزو مدت آموزش محسوب نمی شود.

حدود اختیارات دانشگاه

ماده ۷:

تمام دانشگاهها موظفند برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی را اجرا نمایند.

ترتیب دروس به رعایت پیشنیازها، روش تدریس، و جا به جا کردن ریز مواد و طرح مطالب جدید در یک درس و انتخاب منابع بر عهده دانشگاهها است.

دروس انتخابی

ماده ۸:

دانشگاهها موظفند برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی را اجرا نمایند.

ترتیب دروس به رعایت پیشنیازها، روش تدریس، و جا به جا کردن ریز مواد و طرح مطالب جدید در یک درس و انتخاب منابع بر عهده دانشگاهها است.

ماده ۸:

دانشگاهها می توانند در هر رشته به تشخیص گروه مربوط تعدادی از دروس مرتبط با رشته و تعیین و به عنوان دروس انتخابی به دانشجویان ارائه دهند. مشروط بر آنکه تعداد و حد هر سقف مجاز در هر رشته تجاوز نکند.

ساعات حل تمرین

ماده ۹:

دانشگاهها می توانند، در صورت لزوم، به تشخیص گروه آموزشی، در هر رشته از دوره های کارشناسی، تا ۲۰ ساعت، در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته تا ۱۰ ساعت به عنوان حل تمرین با ساعات تدریس رشته، در طول دوره بیفزایند.

تعداد واحدها

ماده ۱۰:

تعداد واحدهای درسی لازم برای گذراندن هر یک از دوره های تحصیلی به شرح زیر است:

۱- دوره های کاردانی : بین ۶۸ تا ۷۲ واحد

۲- دوره های کارشناسی پیوسته غیر از رشته های فنی و مهندسی، ۱۳۰ تا ۱۳۵ واحد.

۳- دوره های کارشناسی پیوسته فنی و مهندسی ۱۳۰ تا ۱۴۰ واحد.

۴- دوره های کارشناسی ناپیوسته ۶۷ تا ۷۰ واحد.

۵- دوره های کارشناسی رشد پیوسته ۱۷۲ تا ۱۸۲ واحد.

تعداد واحد انتخابی در نیمسال تحصیلی

ماده ۱۱:

هر دانشجو می تواند در هر نیمسال حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره ۱:

در آخرین نیم سال تحصیلی، دانشجو از رعایت شرط انتخاب حداقل ۱۲ واحد معارف است.

تبصره ۲:

در صورتیکه دانشجو برای فراغت از تحصیل تنها یک درس باقیمانده داشته باشد، با نظر دانشگاه و تایید استاد مربوط، می تواند امتحان آن درس را در طول نیم سال از طریق معرفی به استاد بگذراند.

تبصره ۳:

اگر دانشجویی در یک نیمسال میانگین کل نمراتش حداقل ۱۷ باشد می تواند با نظر دانشگاه در نیم سال بعد حداکثر تا ۲۴ واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره ۴:

در مواردی که دانشجو برای فراغت از تحصیل حداکثر ۲۴ واحد باقی داشته باشد، حتی اگر مشروط باشد، با نظر دانشگاه، می تواند تمامی واحدهای باقی مانده را در یک نیمسال انتخاب کند.

تبصره ۵:

تعداد واحدهای انتخابی در دوره تابستانی حداکثر ۶ واحد درسی است.

دروس پیشنهادی

ماده ۱۲:

آن دسته از پذیرفته شدگان آزمون سراسری ورودی دانشگاهها در دوره های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته در همه رشته های تحصیلی که نمره خام امتحان آنها، در آزمون ورودی، در یک یا چند درس، به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه پذیرنده، از حدنصاب معینی کمتر باشد، موظف اند حسب نیاز رشته دروسی را که آن دانشگاه تعیین می کند به عنوان دروس جبرانی یا (پیشنیز دانشگاهی) علاوه بر دروس مندرج در برنامه مصوب بگذرانند.

تبصره ۱:

تعیین نوع درس، تعداد واحد، ریز مواد، نحوه ارائه، و زمان تدریس دروس پیشنهادی دانشگاهی بر عهده شورای آموزشی دانشگاه پذیرنده است.

تبصره ۲:

سازمان سنجش و آموزش کشور، موظف است پس از اعلام نتایج آزمون، کارنامه پذیرفته شدگان مشتمل بر نمره خام آنها را در هر یک از مواد امتحانی در اختیار دانشگاههای ذی ربط قرار دهد.

تبصره ۳:

ارائه دروس پیشنیاز دانشگاهی و چگونگی اجرای آنها در دانشگاهها، از هر جهت مانند دروس دانشگاهی و تابع مقررات آموزش عالی است.

نمره این دروس در کارنامه دانشجو ثبت و در میانگین نمرات پایان نیمسال و همچنین در میانگین کل نمرات دانشجو، محاسبه می شود و در مشروطی، قبولی یا ردی دانشجو نیز تاثیر دارد.

تبصره ۴:

به حداکثر طول دوره تحصیل دانشویانی که حداقل ۸ واحد از دروس پیشنیاز دانشگاهی را گذرانده باشند، یک نیمسال تحصیلی افزوده می شود.

طول دوره

ماده ۱۳:

حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۳ سال و در دوره های کارشناسی پیوسته ۶ سال است. در صورتی که دانشجو نتواند واحدهای دوره در حداکثر مدت مجاز تحصیل با موفقیت بگذراند از دانشگاه مربوط اخراج می شود.

حضور در جلسات درس

ماده ۱۴:

حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به هر درس الزامی است و ساعات غیبت دانشجو در هر درس نباید از

$\frac{4}{17}$ مجموع ساعات آن درس تجاوز کند، در غیر اینصورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می شود.

تبصره ۱:

در صورتیکه غیبت دانشجو در هر درس بیش از $\frac{4}{17}$ باشد ولی غیبت او موجه تشخیص داده شود، آن درس حذف می شود. در این حال رعایت حدنصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای و بالزامی نیست. ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

تبصره ۲:

غیبت در جلسات دو هفته اول هر درس، به دلیل حذف و اضافه یا به هر دلیل دیگر مجاز نیست و در صورت

پیشامد جزو $\frac{4}{17}$ غیبت مجاز دانشجو محسوب می شود.

غیبت در امتحان

ماده ۱۵:

غیبت موجه در امتحان هر درس به منزله گرفتن نمره صفر در امتحان آن درس است و غیبت موجه در امتحان هر درس موجب حذف آن درس می گردد.

ماده ۱۶:

تشخیص موجه بودن غیبت در جلسات درس و در امتحان بر عهده شورای آموزشی دانشگاه یا کمیته منتخب آن شورا است.

ماده ۱۷:

دانشجو می تواند در هر نیمسال تحصیلی، فقط در مهلتی کمتر از دو هفته، پس از شروع نیمسال تحصیلی حداکثر دو درس دیگر انتخاب یا دو درس انتخابی خود را حذف یا دو درس انتخابی خود را با دو درس دیگر جا به جا نماید، مشروط بر آنکه تعداد واحدهای انتخابی وی از حد مقرر تجاوز نکند.

حذف اضطراری

ماده ۱۸:

در صورت اضطرار، دانشجو می تواند تا ۵ هفته به پایان نیمسال تحصیلی مانده، فقط یکی از دروسهای نظری خود را با تایید گروه آموزشی مربوط حذف کند، مشروط بر آنکه اولاً غیبت دانشجو در آن درس بیش از $\frac{4}{17}$ مجموع ساعات آن درس نباشد و ثانیاً، تعداد واحدهای باقیمانده وی از ۱۲ واحد کمتر نشود.

ماده ۱۹:

حذف کلیه دروسهای اخذ شده در یک نیم سال، تنها در صورتی مجاز است که بنا به تصویب شورای آموزشی دانشگاه، دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیم سال نباشد. در این صورت نیم سال مزبور جزو حداکثر مجاز تحصیل دانشجو محسوب خواهد شد.

معیارهای ارزیابی

ماده ۲۰:

ارزیابی پیشرفت دانشجو بر اساس میزان حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکلیف درسی و نتایج امتحانات بین نیم سال و پایان نیم سال صورت می گیرد و استاد هر درس مرجع ارزیابی دانشجو در آن درس است.

تبصره:

برگزاری امتحان پایان نیم سال برای هر درس الزامی است.

ماده ۲۱:

معیار ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو نمره درس است و نمرات دانشجو در هر درس بصورت عددی و بین صفر تا بیست تعیین می شود.

ماده ۲۲:

حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است. دانشجویی که در هر یک از دروس الزامی مردود شود، در اولین فرصت، ملزم به تکرار آن است. با این حال نمرات کلیه دروس اعم از قبولی وردی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین منظور می شود.

تبصره:

اگردانشجویی در یک درس اختیاری مردود شد، به جای آن درس می تواند از جدول دروس انتخابی در برنامه مصوب، درس دیگری را انتخاب کند.

درس ناتمام

ماده ۲۳:

در موارد استثنایی، نمره تمرین دبیری، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه آموزشی مصوب، توام با پروژه ارائه می شود، در صورتی که به تشخیص استاد و تایید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیم سال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می گردد. نمره ناتمام باید حداکثر تا پایان نیم سال بعد به نمره قطعی تبدیل گردد.

اعلام نمرات

ماده ۲۴:

استاد موظف است گزارش نمره نهایی هر درس را حداکثر ۱۰ روز پس از برگزاری امتحان آن درس به اداره آموزش دانشکده به واحد مربوط تسلیم نماید.

ماده ۲۵:

اداره آموزش هر دانشکده یا واحد ذی ربط در هر دانشگاه موظف ۱۰ روز پس از برگزاری آخرین امتحان هر نیمسال و بعد از رسیدگی به اعتراضات دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی، به آموزش کل دانشگاه اعلام نماید.

تبصره:

نمره پس از اعلام به آموزش کل دانشگاه غیر قابل تغییر است.

میانگین نمرات

ماده ۲۶:

در پایان هر نیمسال تحصیلی، میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال و میانگین کل نمرات او تا پایان آن نیمسال و در پایان دوره تحصیلی، میانگین کل نمرات دانشجو، محاسبه و در کارنامه وی ثبت می شود.

تبصره ۱:

برای محاسبه میانگین نمرات، تعداد و حدهای هر درس در نمره آن درس ضرب می شود و مجموع حاصل ضربها در تمام دروسی که دانشجو برای آنها نمره گرفته است (اعم از ردی یا قبولی) بر تعداد کل واحدهای اخذ شده تقسیم می شود.

تبصره ۲:

دوره تابستانی، به عنوان نیم سال تحصیلی محسوب نمی شود. نمرات دروسی که دانشجو در دوره تابستانی می گذراند، تنها در محاسبه میانگین کل دانشجو محسوب می شود. به همین نحو نمرات دانشجو، در نیم سالی که الزاماً کمتر از ۱۲ واحد انتخاب می کند، و کسر بودن واحدها خارج از اراده او است نیز مانند دروس تابستانی در میانگین کل او محاسبه می شود، ولی آن نیم سال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب خواهد شد.

مشروطی

ماده ۲۷:

میانگین نمرات دانشجو در هیچ نیم سال تحصیلی نباید کمتر از ۱۲ باشد، در غیر اینصورت، نام نویسی دانشجو در نیم سال بعد، به صورت مشروط خواهد بود.

تبصره:

هر دانشگاه موظف است موضوع مشروط بودن دانشجو را هر بار به وی، کتباً اطلاع دهد. و یک نسخه از آن را در پرونده دانشجو ضبط نماید. با این وصف قصور در اخطار به وی از طرف دانشگاه و یا اظهار بی اطلاعی دانشجو از این امر، مانعی در اجرای مقررات نخواهد بود.

ماده ۲۸:

دانشجویی که بصورت مشروط نام نویسی می کند، جز در آخرین نیم سال تحصیلی حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی در آن نیمسال را ندارد.

اخراج دانشجوی مشروط

ماده ۲۸:

در صورتی که میانگین نمرات دانشجو در دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته در سه نیمسال متوالی یا ۴ نیم سال متناوب و در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته در دو نیمسال تحصیلی، اعم از متوالی یا متناوب، کمتر از ۱۲ باشد در هر مرحله ای که باشد، از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۰:

دانشجویی که به لحاظ مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی محروم می شود، در صورتی که واحدهای مقطع پایین تر رشته مربوط را تا سقف مجاز، به موفقیت گذرانده باشد و میانگین کل او در این واحدها کمتر از ۱۲ نباشد، می تواند به رعایت سایر ضوابط مربوط، مدرک مرسوم مقطع پایین تر را در آن رشته دریافت کند.

تبصره:

در صورتی که رشته تحصیلی دانشجو در مقطع پایین تر وجود نداشته باشد و آن رشته فاقد برنامه مصوب باشد، دانشجو میتواند با نظر گروه آموزشی مربوط، به یکی از رشته های موجود نزدیک به رشته تحصیلی خود، در مقطع پایین تر، در آن دانشگاه یا دانشگاه دیگر، تغییر رشته دهد و پس از تطبیق واحدها با رشته جدید و گذراندن واحدهای کمبود، در آن مقطع فارغ التحصیل شود. بدیهی است که تطبیق واحدها و تعیین دروس کمبود، بر عهده گروه آموزشی دانشگاه پذیرنده است.

ماده ۳۱:

دانشجویی که بدلیل مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل محروم می شود، در صورت انجام با لغو تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است، می تواند برای تحصیل مجدد، در آزمون سراسری شرکت کند. و در صورت قبولی در رشته مورد علاقه خود ادامه تحصیل دهد.

دانشگاه پذیرنده می تواند، واحدهائی را که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است، با برنامه رسته جدید تطبیق داده و طبق ضوابط این آیین نامه بعضی یا تمام آنها را بپذیرد.

شمول آیین نامه به دوره کارشناسی ارشد پیوسته

ماده ۳۲:

دانشجوی رشته کارشناسی ارشد پیوسته، در طول تحصیل تا سقف واحدهای قابل قبول دوره کارشناسی (۱۳۵ تا ۱۴۰) تابع مقررات این آیین نامه است و در دروس تخصصی، پروژه و پایان نامه که در برنامه مصوب با علامت ستاره مشخص شده اند تابع آیین نامه کارشناسی ارشد ناپیوسته خواهد بود.

مرخصی تحصیلی

ماده ۳۳:

دانشجو می تواند در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته برای ۲ نیمسال متوالی یا متناوب از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره:

مدت مرخصی تحصیلی، جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو در هر دوره محسوب می شود.

ماده ۳۴:

تقاضای مرخصی تحصیلی باید بصورت کتبی، حداقل دو هفته قبل از شروع نام نویسی هر نیم سال، توسط دانشجو به اداره آموزش دانشکده یا دانشگاه تسلیم گردد.

تبصره:

اداره آموزش موظف است پس از کسب نظر از گروه آموزشی ذی ربط قبل از اتمام مهلت نام نویسی، موافقت با درخواست دانشجو را کتباً به وی ابلاغ نماید.

انصراف از تحصیل

ماده ۳۵:

ترک تحصیل بدون کسب اجازه از دانشگاه محل تحصیل، انصراف از تحصیل محسوب می شود. و دانشجوی منصرف از تحصیل حقایق ادامه تحصیل ندارد.

تبصره:

در موارد استثنایی که دانشجو ترک تحصیل خود را موجه می داند، باید دلایل آن را حداقل یک ماه قبل از پایان همان نیمسال به دانشگاه ارائه دهد. در صورت تایید موجه بودن ترک تحصیل توسط دانشگاه آن نیم سال جزو مرخصی تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

ماده ۳۶:

دانشجویی که بخواهد از تحصیل منصرف شود، باید در خواست انصراف خود را شخصاً به اداره آموزش دانشگاه تسلیم نماید. این دانشجو مجاز است فقط برای یک بار در فاصله یک ماه از تاریخ درخواست تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. پس از تقاضای این مهلت حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود و دانشجو پس از آن، حق ادامه تحصیل در آن دوره را ندارد.

تبصره ۱:

دانشجوی منصرف از تحصیل موظف است به کلیه تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است، عمل کند.

تبصره ۲:

تحصیل مجدد دانشجوی منصرف از تحصیل موکول به شرکت و قبولی در آزمون سراسری براساس ضوابط مربوط است.

مرخصی تحصیلی همسر دانشجوی بورسیه کارکنان دولت

ماده ۳۷:

دانشجویی که بعنوان یکی از کارکنان دولت، یا همسر یکی از دانشجویان بورسیه، به عنوان همراه، به خارج کشور اعزام می شود، می تواند با ارائه حکم ماموریت همسر و به تشخیص و تایید شورای آموزشی دانشگاه علاوه بر استفاده از میزان مرخصی تحصیلی استحقاقی در طول دوره تحصیل، تا ۴۰ سال دیگر نیز از مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات بهره مند گردد.

حذف اضطراری

ماده ۱۸:

در صورت اضطرار، دانشجو میتواند تا ۵ هفته به پایان نیمسال تحصیلی مانده فقط یکی از درسهای نظری خود

را با تایید گروه آموزشی مربوط حذف کند، مشروط بر آنکه اولاً غیبت دانشجو در آن درس بیش از $\frac{4}{17}$ مجموع ساعات آن درس نباشد و ثانیاً، تعداد واحدهای باقیمانده ویز ۱۲ واحد کمتر نشود.

ماده ۱۹:

حذف کلیه درسهای اخذ شده در یک نیمسال، تنها در صورتی مجاز است که بنا به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد.

در این صورت نیمسال مزبور جزو حداکثر مجاز تحصیل دانشجو محسوب خواهد شد.